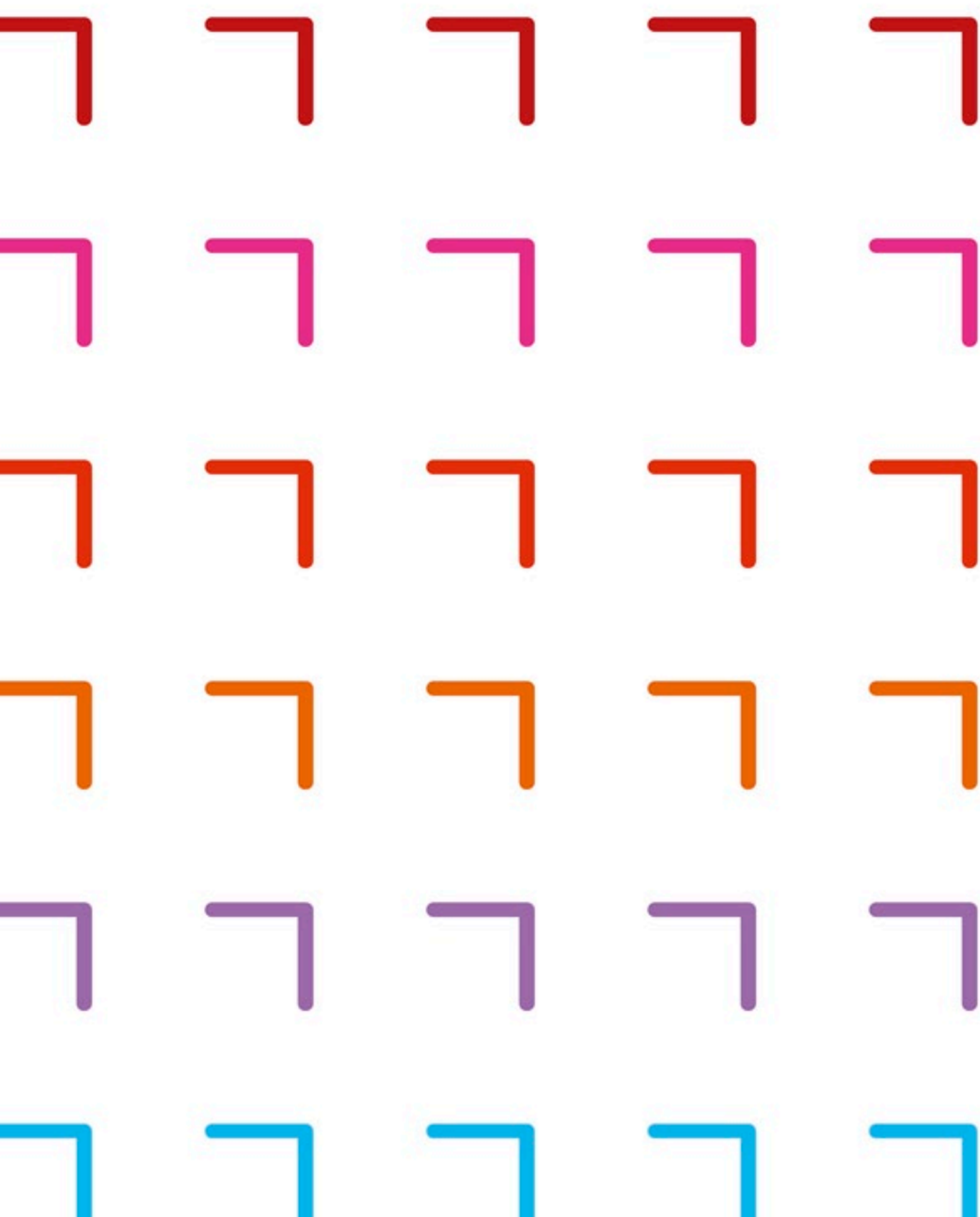


**COMMENTAAR  
BIJ IAB-RAPPORT  
'TIME TO WALK THE TALK'  
27 NOVEMBER 2014**



**COMMENTAAR BIJ  
IAB-RAPPORT  
'TIME TO WALK THE TALK'  
27 NOVEMBER 2014**

## **INHOUD**

### **EXECUTIVE SUMMARY**

### **SAMENVATTING**

### **SITUERING**

#### **TOELICHTING: DE INTERNATIONAL ADVISORY BOARD**

##### **1. COMMENTAAR**

##### **1.1. IAB-AANBEVELING 1A: VERDELING MINISTERIËLE BEVOEGDHEDEN**

##### **1.2. IAB-AANBEVELING 2: VEREENVOUDIGING**

##### **1.3. IAB-AANBEVELING 3: NIEUWE INSTRUMENTEN**

##### **1.4. IAB-AANBEVELING 4: ONDERNEMERSCHAP**

## **EXECUTIVE SUMMARY**

This commentary reflects the findings of the Flemish Council for Science and Innovation (VRWI) on the IAB-report 'Time to Walk the Talk' (June 2014). The VRWI endorses the recommendations made in this report and expresses its appreciation for the work of the IAB members, which resulted in an important and powerful document. 'Time to Walk the Talk' indeed pinpoints one of the bottlenecks in Flemish policy: many studies have been carried out, reports written and plans made; now it is high time to cut through knots and make it clear which direction Flanders will take.

In this commentary the VRWI makes a number of observations on the IAB recommendations, so as to provide context and further strengthen these recommendations.

## **SAMENVATTING**

Deze commentaar geeft de bevindingen weer van de VRWI omtrent het IAB-rapport 'Time to Walk the Talk' (juni 2014). De VRWI onderschrijft de aanbevelingen in dit rapport en spreekt zijn waardering uit voor het werk van de IAB-leden, dat heeft geresulteerd in een belangrijk en krachtig document. 'Time to Walk the Talk' legt immers één van de pijnpunten in het Vlaamse beleid bloot: er zijn reeds veel studies uitgevoerd, rapporten geschreven, en plannen gemaakt; nu is het tijd om knopen door te hakken en duidelijk te maken welke richting Vlaanderen in wil slaan.

In deze commentaar formuleert de VRWI een aantal opmerkingen bij de IAB-aanbevelingen, met de bedoeling deze te duiden en te versterken.

## SITUERING

Op 25 september 2014 was Claus Hviid Christensen, voorzitter van de *International Advisory Board* (IAB), te gast op de vergadering van de VRWI om er het eerste rapport van de IAB ('Time to Walk the Talk', juni 2014) toe te lichten en erover in debat te treden met de raadsleden. Ook Ann Mettler, één van de overige drie IAB-leden, nam deel aan het debat.

Voorliggende commentaar geeft de bevindingen weer van de VRWI omtrent het IAB-rapport 'Time to Walk the Talk'. Deze commentaar moet dan ook samen gelezen worden met het IAB-rapport.

## TOELICHTING: DE INTERNATIONAL ADVISORY BOARD

De International Advisory Board is een onafhankelijk orgaan van de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie, opgericht ter uitvoering van het VRWI-oprichtingsdecreet van 30 april 2009. Het decreet stelt immers als één van de taken van de VRWI het "instellen van een internationale reflectiekamer, bestaande uit ten minste drie experts die niet in België werken en die op het vlak van wetenschaps- en innovatiebeleid als toonaangevend worden erkend".

**Missie.** Vanuit een sterk internationale invalshoek formuleert de IAB adviezen aan de Vlaamse minister voor Innovatie en de Vlaamse Regering over de positie van het Vlaamse wetenschaps- en innovatiebestel, over de uitdagingen waarmee het geconfronteerd wordt en mogelijke antwoorden hierop.

**Samenstelling.** De IAB telt vier leden. Claus Hviid Christensen is IAB-voorzitter. Hij is *Vice-President* van *Dong Energy*, één van de grootste Noord-Europese energiemaatschappijen. Hij is tevens raadslid van het Deense Innovatiefonds en was tot voor kort voorzitter van de Deense Raad voor Wetenschapsbeleid, de Deense evenknie van de VRWI.

Ann Mettler is *Executive Director* en medeoprichter van de *Lisbon Council*, een onafhankelijke denktank in Brussel, opgericht in 2003, die zich voornamelijk focust op de kenniseconomie en het innovatiebeleid.

Arnoud De Meyer is *President* van de Singapore Management University. Voordien was hij decaan van de *Judge Business School* in Cambridge. Als lid van de expertgroepen Soete I en II heeft hij een ruime expertise in het Vlaamse innovatielandschap.

Dominique Foray is *Professor* aan de *Ecole Polytechnique Fédérale* van Lausanne, waar hij de *Chair of Economics and Management of Innovation* bekleedt. Hij is onder meer lid van de Zwitserse Nationale Onderzoeksraad.

## 1. COMMENTAAR

1. De VRWI onderschrijft de aanbevelingen die worden gemaakt in het IAB-rapport 'Time to Walk the Talk'. Ook spreekt de VRWI zijn waardering uit voor het werk van de IAB, dat heeft geresulteerd in dit belangrijk en krachtig document.

2. De VRWI merkt op dat de titel van het IAB-rapport 'Time to Walk the Talk' goed gekozen is. De titel duidt treffend één van de pijnpunten aan die in het rapport worden aangekaart. Er zijn immers ondertussen in Vlaanderen zoveel rapporten geschreven en studies uitgevoerd over het W&I-beleid, dat het hoog tijd wordt om nu een aantal dingen in de praktijk te brengen. Het is nodig dat de Vlaamse regering een aantal knopen doorhakt en duidelijk maakt welke richting Vlaanderen in wil slaan.

### 1.1. IAB-aanbeveling 1A: Verdeling ministeriële bevoegdheden

3. Wat betreft de IAB-aanbeveling om de beleidsdomeinen economie, wetenschap, innovatie en hoger onderwijs toe te wijzen aan één minister, merkt de VRWI op dat deze aanbeveling ondertussen deels werd gerealiseerd met het aantreden van de nieuwe Vlaamse Regering. Minister Philippe Muylers combineert immers in zijn portefeuille de bevoegdheden Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie. *International best practice* leert dat Wetenschap en Innovatie ofwel samengaan met Economie, ofwel met Hoger Onderwijs, zelden met beide.

De VRWI verwelkomt deze nieuwe bevoegdheidsverdeling. De vorige Vlaamse Regering besliste om de domeinen Economie enerzijds (een bevoegdheid van de toenmalige minister-president) en Wetenschap en Innovatie anderzijds (een bevoegdheid van één van de toenmalige viceminister-presidenten) van elkaar te scheiden. Daarom vroeg de VRWI in zijn 'Memorandum 2014-2019' aan de nieuwe Vlaamse Regering om Economie, Wetenschap en Innovatie samen te brengen onder één minister, eventueel in combinatie met Hoger Onderwijs.

De VRWI ijverde voor deze bevoegdheidsverdeling omdat de uitdagingen die zich stellen in de huidige maatschappij zo complex zijn dat ze enkel op een geïntegreerde manier kunnen worden aangepakt. Bijgevolg moet de Vlaamse Regering bij de verdeling van de beleidsbevoegdheden een systeemaanpak hanteren. Dit kan door (1) de beleidsdomeinen met de grootste inhoudelijke aansluiting onder de bevoegdheid van eenzelfde minister te

plaatsen en (2) effectieve aansturing te verzekeren door erop toe te zien dat de administratie van een beleidsdomein niet aan twee verschillende ministers schatplichtig is.

## 1.2. IAB-aanbeveling 2: Vereenvoudiging

4. De tweede aanbeveling in het IAB-rapport pleit voor verregaande vereenvoudiging en rationalisering van de vele instellingen, programma's en instrumenten in Vlaanderen. Hierbij wordt verwezen naar de eerdere aanbevelingen van onder meer de expertgroepen Soete I en II. IAB-lid Arnoud De Meyer was ook lid van beide expertgroepen.

De VRWI schaart zich volledig achter dit pleidooi van de IAB tot rationalisering. De concordantie met eerdere aanbevelingen van de raad is duidelijk. Meest recentelijk stelde de VRWI in zijn 'Memorandum 2014-2019' dat *"het Vlaamse W&I-landschap moet worden gerationaliseerd. Goed werkende instrumenten en structuren moeten worden geconsolideerd, terwijl instrumenten en structuren die niet langer voldoende effect sorteren, moeten worden bijgestuurd of zelfs afgebouwd."*

De VRWI merkt evenwel op dat de IAB-aanbeveling in verband met vereenvoudiging kan worden versterkt door expliciet te verwijzen naar een aantal belangrijke principes die het operationaliseren van dergelijke vereenvoudiging moeten faciliteren. De Raad denkt hierbij onder meer aan (1) het subsidiariteitsprincipe, dat stelt dat het hogere niveau zich niet moet inlaten met zaken die op het lagere (lokale/regionale) niveau kunnen worden afgehandeld; (2) het waarborgen van de complementariteit van de missies van de actoren in het innovatielandschap; (3) het maximaliseren van meerwaarde en efficiëntie.



### 1.3. IAB-aanbeveling 3: Nieuwe instrumenten

5. De IAB stelt dat bij het creëren van nieuwe programma's en/of instrumenten al van bij de aanvang zoveel mogelijk moet gewerkt worden met uitdoofclausules, de zogenaamde *sunset clauses*.

De VRWI onderschrijft deze aanbeveling, maar wil duidelijk beklemtonen dat het belangrijk blijft om hier het onderscheid te maken tussen fundamenteel onderzoek enerzijds en innovatie anderzijds – elk met hun eigen modaliteiten en respectievelijke financieringskanalen. Ex-ante en ex-post evaluatie zijn aangewezen bij het subsidiëren van zowel fundamenteel onderzoek als innovatie, maar dit moet wel gebeuren aan de hand van andere criteria.

### 1.4. IAB-aanbeveling 4: Ondernemerschap

6. De IAB adviseert om innovatieprojecten volgens een *stage-gate* model te financieren, zoals dit ook gebeurt in de bedrijfswereld en bij private investeerders. De VRWI ondersteunt deze aanbeveling, omdat financiële middelen op deze manier efficiënt worden aangewend.

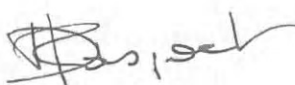
Tegelijkertijd vindt de Raad het belangrijk om in deze context het begrip 'innovatieprojecten' te expliciteren. De VRWI kan zich vinden in de omschrijving van innovatie gehanteerd door de IAB-voorzitter, namelijk "een idee naar de markt brengen". Dit houdt in dat: (1) dit idee op dat ogenblik al wetenschappelijk-technisch en commercieel potentieel moet hebben, en dat (2) het begrip markt zo ruim mogelijk wordt geïnterpreteerd: de markt valt samen met de maatschappij (en niet enkel de economie).

De VRWI beklemtoont dat de financiële inspanningen in Vlaanderen evenwichtig gespreid moeten worden, zodat een uitgebalanceerde portfolio voor wetenschap en innovatie wordt bekomen. Hierbij werkt de industrie typisch op kortere termijn en gebruikt zij hiervoor vaak een *stage-gate* model. Universiteiten werken eerder op langere termijn. Beide zijn noodzakelijk.

7. Het IAB-rapport benadrukt terecht het belang van ondernemerschap. Om kennis naar de markt te brengen zijn we immers vooral op het bedrijfsleven aangewezen. De data in het rapport tonen aan dat Vlaanderen hier zwak scoort.

8. De VRWI merkt op dat de IAB zich in zijn aanbevelingen vooral focust op het aanmoedigen van ondernemerschap en relatief weinig aandacht besteedt aan het versneld doen groeien van bedrijven. Nochtans meent de raad dat het stimuleren van het (internationaal) doorgroeien van ondernemingen mogelijk een grote(re) economische impact kan hebben. Hierbij verwijst de raad naar de inzichten uit de recente VRWI-studie over ambitieus ondernemerschap (Studiereeks 23: 'Ambitious Entrepreneurship').

De VRWI benadrukt dat bedrijven in Vlaanderen problemen hebben om door te groeien omwille van een combinatie van factoren. Zo zijn er de hoge belastingen en loonkosten, het gebrek aan risicokapitaal, het zwaar gereguleerd kader bv. op vlak van arbeidsmarkt, enz. Voor kleine bedrijven vallen deze kosten disproportioneel zwaar. Dit is niet enkel een Vlaams gegeven: deze problematiek ondergraaft de competitiviteit van de bedrijfswereld in heel Europa.



Danielle Raspoet  
Algemeen Secretaris



Dirk Boogmans  
Voorzitter

VLAAMSE RAAD  
VOOR WETENSCHAP  
EN INNOVATIE

FLEMISH COUNCIL  
FOR SCIENCE  
AND INNOVATION

KOLONIËNSTRAT 56  
B-1000 BRUSSEL  
WWW.VRWI.BE

T +32 2 212 94 10  
F +32 2 212 94 11  
INFO@VRWI.BE

D. BOOGMANS | VOORZITTER  
D. RASPOET | SECRETARIS

